

INQUIRY BASED LEARNING – НАВЧАННЯ НА ОСНОВІ ЗАПИТУ ЧЕРЕЗ ДОСЛІДЖЕННЯ У СУЧАСНІЙ ГУМАНІТАРИСТИЦІ

Людмила Бабій,

*кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології
та методики навчання англійської мови Тернопільського національного
педагогічного університету імені Володимира Гнатюка,
babiylu2014@gmail.com*

Зміна сучасної освітньої парадигми на студентоцентричну вимагає новітніх підходів до організації освітнього процесу загалом та до навчання предметів із циклу гуманітарних дисциплін зокрема. Більш того, сучасні студенти потребують розвивати навички критичного мислення, вміння ставити запитання, проводити дослідження, працювати у групі, бути активно залученими до отримання знань та розвивати автономію у навчанні.

Навчання на основі запити через дослідження (Inquiry based learning) – це підхід до навчання, заснований на дослідженні та постановці запитань для пошуку інформації, знань та нових ідей, який активно залучає учнів у процес навчання, стимулюючи їхню природну цікавість. Цей тип навчання здебільшого практичний та дає змогу студентам пов'язувати те, що вони вивчають у класі, з реальним світом.

Дослідження – це не лише розробка запитань, а й аналіз того, як ці процеси впливають на навколишній світ. Водночас студенти активно залучені у власному навчанні, що допомагає розвинути метакогнітивні навички [цит. за 1, с. 333]. Таким чином, ціль навчання не просто запам'ятовувати матеріал задля його подальшого відтворення на тестах та у підсумкових роботах, а розвивати навички дослідження, абстрактного мислення, організації, опитування та рефлексії.

Щодо організації навчання на основі запитів Поль Маін (Paul Main) у статті «Довідник для вчителя з навчання на основі запитів» виокремлює такі основні компоненти серед інших:

1. Спостереження/орієнтація: викладач представляє нову концепцію чи тему, а студенти вивчають тему за допомогою практичних занять, прямого навчання та дослідження.

2. Концептуалізація/запитання: студенти генерують запитання щодо теми, висувають гіпотези та роблять прогнози.

3. Дослідження: цей компонент дослідницького навчання має найдовшу тривалість. Студенти отримують підтримку викладача, щоб проявити ініціативу. Крім того, вони з допомогою викладача знаходять відповіді, проводять дослідження та знаходять докази на підтримку чи спростування гіпотез.

4. Висновок: після збору даних і бажаної інформації студенти приходять до висновків і відповідей на свої запитання. Вони з'ясовують, чи виявилися їхні гіпотези чи ідеї правильними чи мають недоліки. Це може викликати додаткові запитання.

5. Обговорення: на цьому етапі всі студенти можуть вчитися один в одного, представляючи висновки. Викладач скеровує обговорення більшою кількістю запитань, заохочує до дебатів і роздумів.

Студенти водночас розвивають уміння розподіляти час та самостійно робити дослідження та формують навички для подальшого застосування у навчанні та роботі.

Навчання, засноване на запитах, заохочує студентів брати участь у дослідницькій практиці своєї дисципліни, тим самим зміцнюючи зв'язки між викладанням і навчанням в університетах. Студенти проводять дослідження, що дозволяє їм активно та творчо займатися питаннями та проблемами, часто у співпраці з іншими студентами. Дослідницькі завдання дозволяють вивчати та досліджувати проблеми та є відкритими, тому можливі різні відповіді та рішення.

Доведено, що навчання на основі запитів покращує навички критичного мислення, навички вирішення проблем і творчі здібності.

Література

1. Alameddinea M. M., Ahwa W. H. Inquiry Based Teaching in Literature Classrooms. Procedia - Social and Behavioral Science N232. p. 332-337. URL https://www.researchgate.net/publication/309341958_Inquiry_Based_Teaching_in_Literature_Classrooms

2. Beach R., Myers J. Inquiry-based English instruction: Engaging students in literature and life. Teachers College Press. 2001. 224 p.

3. Main P. A Teacher's Guide To Inquiry-Based Learning. URL <https://www.structural-learning.com/post/a-teachers-guide-to-inquiry-based-learning>